

Jiko stane vse to, kar se je izvršilo in kar se še izvršuje.

Kaj pravi o Korošcu v vašem delu drugi?

Bo Slavoniji in Banatu, po Srbiji in Makedoniji ljudstvo se mora prehoviti poštenega in odločnega delovanja našega voditelja. Srbski poslanci sami priznavajo to v najtoplejših besedah in srbski kmetje poslanci, ki so bili pred meseci pri regentu, so mi povedali, da je tudi regent govoril o Korošču z največjim priznanjem. Cenimo delo svojega voditelja tudi

mi sami in zavedajmo se, da more tako delati le mož, ki ima trdne nazore, veliko znanje in nevpogljivo voljo, pomagati svojemu narodu. Le naša načela, samo naš program daje jamstva za dobro ureditev naše države. Zato pa niti eden naš mož ne sme zamuditi in zanemariti svoje dolžnosti. Vsi glasujemo za našo Slovensko kmetiško zvezo. Naše osebe in naš program so nam jamstvo, da gremo boljši bodočnosti naproti, toda poraziti moramo nasprotnike, zamagali moramo mi. Dr. Korošec in Slovenska kmetiška zveza naj živi!

Dr. Korošec kot minister za prehrano.

Ob koncu svetovne vojske je bila za nas Slovenec, pa tudi za hrvaško Primorje, za Bosno, Dalmacijo, Hercegovino in Crno goro največja nevarnost, da nam pomeče od gladi velik del našega ljudstva. Po uradnih izkazih bi morali imeti za skromno prehrano najmanj štirikrat toliko živil, kakor jih je bilo, da bi vzdržali do prihodnje zetje.

Vsi se spominjamo še, kako je avstrijska vlada s svojimi krutimi rekvizicijami iztrebila kmetom hleve in kašče, da je bilo joj. Nikdo razum oficirjev in vojnih liferantov ni bil varen, da bo imel vsaj za sebe in svoje dovolj kruha. Strašne so bile prehranske razmere v vojašnicah in na frontah; še strašnejše v krajih, kjer niso pridelali dovolj živil, a tudi kmetje s svojimi živili so bili v večni nevarnosti. Po mestih niso poznali ne žemlje, ne belega kruha, ktere ga so sedaj že spet začeli kritizirati in pretipavati.

Korošec skrbi pravočasno za prehrano.

Se pred koncem svetovne vojske je odšel doktor Korošec v Svico in v Pariz ne samo zaradi ustanovitve in ureditve nove države, temveč ravnotako tudi zaradi prehrane. V razgovoru in razpravah z eminentnimi zastopniki, posebej še z Amerikancem Hooverjem je zagotovil našemu izstradanemu ljudstvu dobro in poceni prehrano. Trst, Reka, Dubrovnik in Solun so bila pristanišča, kamor so prhajala potem naročena živila in druge najnujnejše potrebščine za našo jugoslovansko državo.

Prva dva prehranjevalna ministra ne opravita nič.

V prvih mesecih smo dobili za organiziranje prehrane ministre, ki so kmalu dokazali, da ne poznajo potreb in da niso kos svoji ogromni nalogi. Bila sta to Milivoj Jovanovič in Ribarac. Za njima je prevzel ministrstvo za prehrano naš voditelj dr. Korošec v skrajno nevarnem stanju. Ljudstvo je bilo že lačno in nezadovoljno. Korošec je takoj poklical svojega prijatelja in izredno delavnega ravnatelja Janka Jovana in ta dva sta se lotila dela z vso vnemo.

Korošec preskrbi celo državo.

Ni minilo veliko tednov in že so bili vsi naši kraji oskrbljeni z moko, mastjo, soljo, jedilnim oljem in celo s sladkorjem!

Vsa živila poceni.

Vsi se spominjate, da pod nobenim ministrom za prehrano niso bila živila, pa tudi sol, petrolej, bencin in sladkor tako poceni, kakor tedaj, ko je bil Korošec minister za prehrano. Kako veselo je bilo ob Veliki noči 1919, ko smo imeli po vsej Sloveniji zadosti potrebščin, posebej še bele moke! Korošec je znal pridobiti, on je znal urediti in tudi primerno razdeliti. In to ni bilo lahko!

Koliko rabi Slovenija?

Samo naše slovenske pokrajine rabijo letno nad 20 vagonov olja, 25 vagonov mesečno masti, mesečno 700 vagonov krušnih žit, okroglo 8000 vagonov sladkorja za celo državo in od tega Slovenija vsak me-

sec nad 100 vagonov in petroleja letno 120.000 ton in ravno toliko približno tudi soli.

Spomnite se na cene, spomnite se na red, ki smo ga čiste mesece imeli, pa boste sami zaključili pravilno, ali je delal, Korošec dobro in vneto za ljudstvo ali ne! Kateri poznejši minister za prehrano lahko pokaže na enake uspehe, kakor jih je imel on!

Korošec rekvirira?!

Meseca maja 1919 je kazala po državi letina bolj slabo in veliki posestniki in podjetniki so začeli skrivati svoje obilne zaloge, ker so mislili z njimi spekulirati. Toda Korošec jim prekrži račune. Izjavi v zbornici, da bo jim rekviriral zaloge in posledica je bila, da je imel do nove zetje dovolj živil na razpolago. Takrat je zagnal po liberalnih listih liberalni poslanec Ribnikar krik, češ, da bo rekviriral Korošec pri naših kmetih. Rad bi spravil s svojo zlobnostjo pri kmetiskem ljudstvu Korošca ob veljavo. To je delal ravno isti Ribnikar, ki ni mogel v vojskineh času napraviti dovolj načrtov za rekvizicije mleka in ni imel nikdar dovolj ostrih kazni kot tržni komisar v Ljubljani. Toda Korošec se za Ribnikarjeve hujškarije niti zmenil ni in ljudje so videli, da pri nas ni bilo niti sence kakih rekvizicij. Izkazalo se je zopet, kako nasprotniki obrekujejo našega voditelja in lažejo.

Poznejši ministri za prehrano.

Za Korošcem so bili ministri za prehrano: socialist Bukšeg in demokrat Jojič. Mimogrede tudi radikalec Stanišič. Najdalje je ministroval prav absolutistično skupaj z demokrati Bukšeg in tudi prav pošteno pokvaril, kar je izvršil Korošec. Prej imenovani ravnatelj Jovan je imel vsega dovolj in je raje zapustil Beograd. Sedaj stoji ministrstvo za prehrano tako, da bi bilo boljše, ako bi se opustilo.

Zaključek.

Iz navedenega ste videli, da je dr. Korošec tudi kot minister za prehrano storil v popolni meri svojo dolžnost in da je bil pravi mož na pravem mestu. Vsi ste doživeli to dobo, vsi veste, kako je bilo! Djanja se sama najbolj hvalijo. Dr. Korošec je govoril svojemu prijatelju, Kreku na grobu besede: „Videl si, kako naš narod trpi; čutil si žnjim in zato si ga tem bolj iskreno ljubil. Videl si njegovo siromaštvo, zato si skrbel za njegov kruh; videl njegovo zanemarjenost, zato si skrbel za prosveto“ itd. Te besede veljajo v polni meri tudi o Korošču in njegovem delu. Saj je bil istočasno tudi še minister, kateremu je bila izročena skrb za osiropelo in zanemarjeno in zavrženo dečo. Tudi to panogo socialnega dela je naš voditelj uspešno reševal.

Tako smo na kratko osvežili zopet v spominu delo našega voditelja. Z zaupanjem lahko gre našo ljudstvo zanj kot našim voditeljem v volilni boj, saj on urešnjuje le naš krščanski ljudski program. Zmožnost ima, vest in srce pa tudi. Ko ga nasprotniki blatijo in se lažejo, se on trudi in dela. S svojim življenjem in s svojim delom odgovarja in pa vedno postavi na laž. Zato pa somišljeniki v boj za pravično ljubi in vašo pravično stvar! Glasujte za naša voditelja Korošca in Roškarja, glasujte za svojo kmetiško zvezo!

Slovenskim ženam in dekletom!

(Predavala na poučnem shodu Dekliške zveze pri Sv. Jakobu v Slov. goricah njena predsednica).

„Slovenska žena in dekleta, bodite zavedna! Zavedaj se, da je le izobrazba prava in varna podlaga narodnemu blagostanju! V tem smislu se vršijo, mladenke drage, naši mesečni poučni shodi. Danes pa, tovarišice moje, bi rada potrkala na vašo zavednost v še eni drugi reči, od katere je v veliki meri odvisno, ali bo v bodoče slovenskemu žensktvu odprta pot duševne in telesne izobrazbe. Mislim na veliki pomen prihodnjih volitev v ustavotvorno skupščino.

Predrage, ne more se dovolj resno naglasiti, da imamo tudi me ženske sveto dolžnost in pravico, da zanimati se tudi za javno življenje. Me moramo sodelovati pri razvoju našega javnega političnega življenja, me imamo pravico in dolžnost moške kontrolirati v njihovem delu in javnosti, posebno pri različnih volitvah. Preresni so danes časi, preveč usodepolna bo za celo bodočnost prihodnja državna skupščina, da bi tudi me ne posegle v volilno borbo in politično vrvenje današnjih dni. Sestre, zavedajmo se v teh za našo bodočnost usodepolnih dneh naše svete naloge, da vplivamo na volitve v dobrem krščanskem smislu.

Zmaga nasprotnikov — pro pad žensktva.

Ni vse eno, prijateljice ljubljene ali volji vaš brat, vaš oče, mož ali sin ali prijatelj tako, kakor se ravno njemu prav zdi, ker je morebiti pod slabim vplivom prestale vojske ali nam krščansko kmetično ljudstvu sovražnih časnikov. Če bo z glasova naših moških izvoljen za poslanca mož, ki prisega na samostojno-liberalni ali socialdemokratski program, ki ne pozna nobene vere, si lahko mislimo, da je s tem zadan hud udarec tudi naši sreči, naši časti in našemu ponosu. Kakor vam znano bi radi so ojalni demokratije spravili do moči in oblasti le mestno delavstvo, bi radi liberalci, ki se imenujejo med nami Samostojni, spravili ves kmetično delavski stan pod oblast krutih kapitalistov-bogatincev, bi radi vse te stranke, ker ne priznajo svojim zahtevam krščanske podlage, uvedli prosto ljubezen in ločitev zakona, bi radi odpravili iz sol verski pouk. Predrage sestre, če se to zgodi, potem smo me ženske prve pahnjene v brezmejno nesrečo. Kdo bo največ trpel, če vsled socialnodemokratskega in liberalno-samostojnega programa propade naše blagostanje, ali ne v prvi vrsti in največ me ženske. In če se vpelje prosto ljubezen in ločitev zakona, ali ne bomo tavale okoli po svetu zlorabljene, v starosti zapuščene enake sužnjam z bridko zavestjo, da je pokopana naša sreča, da je pokopana naša čast in naša človečanska pravica?! In otroci, brez pravega pouka v hiši staršev in brez verouka v šoli, oh kako bodo nesrečni! Kakšni rod bo zrasel iz njih? Ali ne sami roparji, tatovi, nečistniki in kar je še drugih človeških strasti? In kakšna je potem bodočnost našega ljudstva! Nikdar ne bodo prišlo do miru in blagostanja!

Slovensko žensktvo, na plač — v volilni boji!

In ker vedo socialistične in liberalno brezverne stranke, da naše žensktvo nikdar ne more dovoliti v take nakane, zato so ravno kmetičskim in drugim ženskam na deželni hoteli vzeti in za to ustavotvorno skupščino tudi vzeli volilno pravico. Vedo pa tudi, da se bodo njihovi protivnerski in protidržavni poskusi posrečili še le tedaj, kadar bodo žensktvo pahnili v nesrečo, zato bodo vse poskusili, da v zakonodaji dosežejo svoje naši zemeljski in večni sreči nevarne sklepe.

Slovenska žena in slovensko dekleta, če ti je tvoj lastni blagor, blagor žensktva sploh, s tem blagor našega potomstva kaj na srečo, če hočeš, da se bo naše gospodarstvo spravilo na boljšo pot, kakor je danes, vplivaj na moške volilce, da ne gredo na li-manice različnim agitatorjem našemu gospodarstvu in naši veri sovražnih strank.

Vplivaj posebno na mladeniče, naj pomislijo, da bodo postali enkrat očetje in gospodarji, da bodo dobili otroke in bodo postali stari, tistikrat jim ne bo nič pomagala brezverna stranka; dokaži jim, da je sedaj na njih, zidati si srečno bodočnost s tem, da volijo moža, ki kandidira na krščanski program in ki se tega programa ne sramuje javno povedati, naj volijo moža, ki sam vestno izpolnjuje dolžnosti očeta, gospodarja in svoje verske dolžnosti, ker le ta bo deloval zmožnosti in srea in odločnosti dovolj, delati za častni gospodarski blagor svojega bližnjega, med tem ko bo brezverni ali mlačni poslanec gledal le na svoje lastne koristi, ker ne pozna božje zapovedi: Ljubi svojega bližnjega!

Žena — apostol krščanstva.

Sestre predrage! Res lepa je lastnost vere in dekleta, ki je najraje doma, ki najbolj ljubi svoj dom in se najraje briga, da bo postala dobra in vzorna gospodinja in vzgojiteljica; saj smo o tem že velika slišale pri naših poučnih shodih, danes vam pa kličem ravno zato, ker hočemo, da bomo lahko dobre gospodinjice in srečne vzgojiteljice, je treba, da sedaj javno nastopimo, da sodelujemo v društvih, da agitiramo za izvolitev krščanskih mož. Če imajo v skoraj vseh drugih državah ženske pravice voliti in biti voljene in si smejo tako z lastnim glasom graditi svoje

Volilno pravico Vam hočejo vzeti!

Državni odbor, v katerem imajo večino liberalci, so razporedili volišča tako, da bi ponekod volilci morali iti po štiri ure daleč volit. Samo en primer: Volišče Laško obsega pet župnij; trg Laško, Sv. Jodert, Sv. Miklavž, Sv. Lenart del Dola. Takih primerov je na Štajerskem blizu 20. S tem hočejo liberalci doseči, da pristaši Kmetiške zveze ne bi šli voliti in bi tako naša stranka dobila pri volitvah nekaj glasov. Liberalni Samostojni kmetijski stranki to ne bo škodovalo, ker imajo itak malo pristašev in ti bodo gotovo šli voliti, če bi bilo tudi 10 ur daleč. Paš pa mislijo, da vsled tega mnogi naši pristaši ne bodo šli voliti.

Taka razporeditev volišč je kričeča krivica nad kmetičskim ljudstvom. Kdo bo trpel najbolj, če bodo izvoljeni nesposobni in slabi poslanci? Kmetičsko in delavsko ljudstvo. In ravno kmetičskemu ljudstvu hočejo liberalci onemogočiti, da bi volilo! Liberalni advokati in samostojni gostilničarji in mešetarji hočejo nam voliti, in zopet sami vidati, brez ljudstva in protijudstvu; Da bi zopet lahko ljudstvo izkoristili, kakor so ga tedaj, ko so mu odvzeli 20%, izmajali 4 krome za 1 dinar, ko so z izvoznicarstvom in vvoznikarstvom povzročili druginjo. Da bi tem laže spravili Slovenec pod centralistično vlado in uvedli brezversko solo in civilni zakon! Tako vas hočejo opehariti za volilno pravico.

Pristaši Kmetiške zveze: Dajte na te krivice edino primeren odgovor:

Pojdite 28. novembra vsi voliti!

In če bo tudi 3 ali več ur daleč! Tudi če bo doč, snog, slabe vreme! Ne dajte si vzeti volilno pravico od liberalcev!

Kdor ne gre voliti, izdaja kmetičsko in delavsko koristi in pravice!

Naše znamenje na kandidatni listi je

r d e č k r i ž

čez celo kandidatno listo,

ki je nalepljena na glasovalno skrinjico.

Na kateri skrinjici boste videli r d e č k r i ž,

w t i s t o s p u t t e k r o g l j i c o!